

Frågor och svar om Europeiska kommissionens meddelande: Parisprotokollet – en plan för att möta de globala klimatförändringarna efter 2020

Bryssel, 25 februari 2015

1. Vad är syftet med meddelandet?

Meddelandet redogör för EU:s vision om en öppen och dynamisk, rättsligt bindande FN-överenskommelse om klimatförändringar som leder in världens länder på rätt väg för att förhindra att den globala uppvärmningen når farliga nivåer. Internationella förhandlingar pågår och planeras att slutföras vid FN:s klimatkonferens i Paris i december 2015.

Mot bakgrund av de beslut som fattades vid det europeiska toppmötet i oktober 2014 beskriver meddelandet EU:s föreslagna utsläppsminskningssmål (de så kallade *planerade nationellt fastställda bidragen*) för den nya överenskommelsen.

2. Vilken plats har meddelandet i strategin för den Europeiska energunionen som offentliggörs idag?

Meddelandet har en central roll i genomförandet av Juncker-kommissionens prioritering att bygga upp en stark energunion med en framåtblickande klimatpolitik.

I oktober 2014 enades EU:s ledare om grundpelarna i den politiska ramen till 2030, bland annat att minska de inhemska utsläppen av växthusgaser med minst 40 %. Syftet är att göra Europeiska unionens ekonomi och energisystem konkurrenskraftigare, säkrare och hållbarare, och man har också ställt upp ett mål på minst 27 % för andelen förnybar energi och för energibesparing till 2030. EU:s system för handel med utsläppsrätter kommer att ses över och utgöra en del av regelverket efter 2020.

Klimatförändringarna kräver politisk handling på internationell nivå. EU står för omkring 10 % av de globala utsläppen, en andel som kommer att minska under de kommande tio åren. De 196 parterna i FN:s klimatkonvention beslutade 2011 att utarbeta ett nytt avtal som omfattar alla parter. Det nya avtalet ska vara klart i samband med klimatkonferensen i Paris i slutet av 2015. Detta meddelande är ett förslag till hur de viktigaste beståndsdelarna i avtalet ska utformas.

3. Varför behöver vi en ny klimatöverenskommelse?

Det internationella samfundet har erkänt de vetenskapliga belegg som säger att den genomsnittliga årliga globala temperaturökningen måste hållas klart under 2 °C (3,6 °F) jämfört med den förindustriella nivån för att förhindra att klimatförändringarna når farliga nivåer. Men dagens internationella insatser räcker inte till: Den globala genomsnittliga yttemperaturökningen väntas år 2100 nå upp till 3,7–4,8 °C över genomsnittet för perioden 1850–1900, och den nuvarande ökningen uppgår till 0,85 °C.

Den mellanstatliga panelen för klimatförändringar (IPCC) säger i sin senaste bedömning av klimatforskningen att det mycket snart kommer att vara för sent för att kunna ligga kvar under tvågradersgränsen. För att bromsa temperaturhöjningen måste alla länder göra kraftiga och varaktiga minskningar av sina växthusgasutsläpp. Att inte agera nu kommer att innebära högre kostnader och tekniska svårigheter längre fram. Möjligheterna till att effektivt minska utsläppen och möta klimatförändringarnas negativa effekter kommer att minska.

FN:s ramkonvention om klimatförändringar (UNFCCC) – som med sina 196 parter omfattar nästan alla världens länder, däribland EU – har sedan 1994 arbetat med att förhindra skadliga störningar av det globala klimatsystemet som orsakas av människan. Kyotoprotokollet var ett viktigt första steg men omfattade bara 39 industriländer och förväntades aldrig vara den fullständiga lösningen. 2014, efter Köpenhamnskonferensen, hade mer än 90 länder (i vilka ingår både industriländer och utvecklingsländer) gjort frivilliga åtaganden om minskade utsläpp till 2020. Dessa åtaganden räcker emellertid inte för att klara tvågradersmålet.

Under 2011 inledde man därför förhandlingar om ett nytt rättsligt bindande avtal under klimatkonventionen som omfattar alla parter och som är utformat så att världens länder kan klara tvågradersmålet. Avtalet ska slutas i Paris i december 2015 och träda i kraft 2020.

EU anser att rättsligt bindande åtaganden om minskade utsläpp ska vara en del av det nya protokollet.

Sådana åtaganden ger det tydligaste budskapet till regeringar, marknader och allmänheten om att parterna till protokollet är fast beslutna att bekämpa klimatförändringarna. Bindande åtaganden är det kraftigaste sättet för en part att visa att den har den politiska viljan att verkställa sina löften. De ger även den nödvändiga förutsägbarheten och säkerheten för alla offentliga och privata aktörer, och hållbarhet i samband med inrikespolitiska förändringar. Detta kan bara uppnås genom ett nytt avtal som omfattar alla parter.

4. Vilka är de viktigaste punkterna i meddelandet?

Meddelandet innehåller följande huvudpunkter:

- Mot bakgrund av de beslut som fattades vid det europeiska toppmötet i oktober 2014 anger meddelandet EU:s föreslagna utsläppsminskingsmål för det nya globala klimatavtalet. Målet har ställts upp i enlighet med de informationskrav som man kom överens om i Lima. EU kommer att kunna lämna in sitt bidrag till klimatkonventionens sekretariat i slutet av mars 2015.
- I meddelandet uppmanas alla länder att lämna in sina föreslagna utsläppsminskingsmål för perioden efter 2020 till 2025/2030 i god tid före Pariskonferensen. I synnerhet Kina, USA och andra G20-länder bör kunna göra det i slutet av första kvartalet 2015.
- Meddelandet redogör för EU:s vision för en öppen och dynamisk, rättsligt bindande överenskommelse med rättvisa och långtgående åtaganden från alla parter mot bakgrund av skiftande geopolitiska förhållanden. Dessa åtaganden tillsammans bör – i enlighet med vedertagen forskning – göra det möjligt för världens länder att minska de globala utsläppen med minst 60 % under 2010 års nivåer till 2050.
- I meddelandet framhålls det att 2015 års avtal helst bör ta formen av ett protokoll till klimatkonventionen och träda i kraft så snart som det har ratificerats av ett antal länder som sammanlagt står för utsläpp på 40 gigaton koldioxidekvivalenter (vilket motsvarar cirka 80 % av de globala utsläppen 2010). EU, Kina och USA bör visa politiskt ledarskap genom att ansluta sig till protokollet så snart som möjligt.
- Utöver åtaganden om minskade utsläpp bör alla länder inom ramen för det nya protokollet uppmuntras att delta i klimatfinansiering, teknisk utveckling och tekniköverföring samt kapacitetsuppbyggnad.
- För att främja en klimattålig hållbar utveckling bör protokollet innehålla fördjupade åtaganden från parterna om att vidta anpassningsåtgärder, samarbeta och sträva efter effektiv och ändamålsenlig användning av strategier för minskade utsläpp och anpassning till klimatförändringarnas negativa effekter.
- I meddelandet framhålls det att protokollet måste innehålla krav på minskade utsläpp av växthusgaser från alla sektorer, även luftfart och sjöfart samt fluorerade gaser. Inom Internationella civila luftfartsorganisationen (ICAO), Internationella sjöfartsorganisationen (IMO) och Montrealprotokollet bör man agera på dessa områden före utgången av 2016.
- I meddelandet betonas hur EU:s politik på andra områden, t.ex. handel, forskning, teknisk utveckling och innovation samt ekonomiskt samarbete och utvecklings-samarbete, kan stödja och stärka EU:s internationella klimatpolitik.
- Meddelandet kompletteras av en klimatdiplomatisk handlingsplan, vars syfte är att stärka EU:s arbete utåt och skapa allianser med ambitiösa partnerländer utanför EU inför konferensen i Paris.

5. Varför måste alla länder bidra och vad måste de göra?

Det nya protokollet måste ta hänsyn till en föränderlig nationell ansvarsfördelning i världsekonomin och även till dagens geopolitiska förhållanden och ländernas förmåga att bidra.

Kina och USA, som är världens största utsläppsländer, följde i november 2014 EU:s exempel och lade fram sina mål för perioden efter 2020. Dessa omfattar tillsammans bara cirka hälften av de nuvarande globala utsläppen. För att fungera måste det nya protokollet ha bredast möjliga geografiska täckning och högsta möjliga ambitionsnivå. Länder med större ansvar och resurser måste ge de mest ambitiösa bidragen, men det är viktigt att alla länder deltar och tar sitt ansvar. Jämfört med nuvarande åtaganden bör bidragen från alla parter vara betydligt mer ambitiösa och långtgående. De bör sikta mot lägre utsläppsnivåer globalt och samtidigt lägre utsläppsintensitet över tiden.

6. Hur kan det nya avtalet bidra till att mobilisera klimatfinansiering?

Övergången till en utsläppsnål, klimattålig ekonomi kommer att kräva storskaligt ändrade investeringsmönster. Både offentlig och privat finansiering kommer att spela en viktig roll. Det nya protokollet bör utgöra en grund som gör det möjligt för parterna att mobilisera investeringar i utsläppsnåla och klimatsmarta program och projekt. Detta skulle t.ex. kunna innefatta ett åtagande från det nya protokollets parter att skapa positiva miljöer för att främja investeringar i utsläppsnål och

klimateffektiv teknik. För att locka till sig klimatfinansiering måste man kunna erbjuda lämpliga lokala förhållanden på såväl juridisk, administrativ, finansiell, informationsrelaterad som politisk nivå. Parterna i det nya protokollet bör också åta sig att integrera klimathänsyn i övriga politikområden, i utvecklingsstrategier och i investeringar för att utnyttja alla synergieffekter mellan utvecklingsfinansiering och klimatfinansiering. Hur mycket klimatfinansiering som krävs för begränsning och anpassning efter 2020 kommer att framgå tydligare när ett flertal av de planerade nationellt fastställda bidragen och de nationella anpassningsplanerna har offentliggjorts.

7. Kommer EU att fortsätta att stödja klimatåtgärder i utvecklingsländerna?

Ja. Inom EU är man fast besluten att fortsätta stödja utvecklingsländerna. EU har utvecklat en rad finansieringsinstrument för att möta finansieringsbehov i olika länder och sektorer. De minst utvecklade och mest sårbara länderna kommer att fortsätta att ha förmånstillträde till bidrag, till exempel via EU:s globala klimatförändringsallians eller via EU:s samarbetsprogram med särskilda länder och regioner. Utöver finansiering genom bidrag kan EU också underlätta mobilisering av lån och privata investeringar genom sina regionala investeringsinstrument. Sedan 2007 har man genom dessa instrument fört samman bidrag motsvarande cirka 1 miljard euro med mer än 6 miljarder euro i offentliga lån. Detta har lett till en total projektfinsiering på över 25 miljarder euro i mer än 120 klimatrelaterade projekt i utvecklingsländerna. Dessutom ger många EU-medlemsstater stöd till utvecklingsländer genom omfattande bilaterala samarbetsprogram och via multilaterala fonder som t.ex. den gröna klimatfonden och den globala miljöfonden. Enbart under 2013 gav EU och dess medlemsstater tillsammans omkring 9,5 miljarder euro (cirka 12 miljarder USD) i bidrag och lån för att stödja klimatåtgärder i utvecklingsländer.

8. Hur kommer det att gå till när parternas utsläppsminskningensbidrag utarbetas och samlas in inför 2015 års avtal?

Varje part i klimatkonventionen kommer själv att ta fram sitt så kallade "planerade nationellt fastställda bidrag", såsom EU och dess medlemsstater redan har gjort. Informationskraven för hur de föreslagna målen ska beskrivas på ett tydligt, öppet och begripligt sätt fastställdes i överenskommelsen om handling på klimatområdet som man enades om på klimatkonferensen i Peru i december 2014 (Limauppropet).

Alla parter måste lägga fram sina planerade nationellt fastställda bidrag i god tid före Pariskonferensen. EU förväntar sig att planerade bidrag ska läggas fram i slutet av första kvartalet 2015 av G20-länderna, andra stora ekonomier och andra länder som har förutsättningar för att kunna göra det.

EU:s föreslagna bidrag presenteras i meddelandet där ett utsläppsminskningensmål ställs upp i form av ett planerat nationellt fastställt bidrag som ligger i linje med de överenskomna kraven. EU kommer att kunna lämna in sitt bidrag i slutet av mars 2015.

Inom klimatkonventionen har man skapat en särskild portal där parterna kan ladda upp sina planerade bidrag som sedan kommer att offentliggöras på dess webbplats. Enligt det uppdrag som gavs vid klimatkonferensen i Lima kommer man inom klimatkonventionen att ställa samman en rapport senast den 1 november 2015 som visar den samlade effekten av de föreslagna bidrag som lämnats av parterna senast den 1 oktober 2015.

9. Vad är EU:s bidrag till det nya avtalet?

EU:s bidrag till 2015 års Parisöverenskommelse kommer att vara ett bindande inhemskt mål, som omfattar hela ekonomin, på att minska växthusgasutsläppen med minst 40 % fram till 2030. För att nå det övergripande målet måste sektorer som omfattas av [EU:s system för utsläppshandel](#) minska sina utsläpp med 43 % till 2030 jämfört med 2005. Utsläppen från andra sektorer måste minskas med 30 % jämfört med 2005 års nivå. Målet på minst 40 % är ambitiöst och rättvist och ligger i linje med en kostnadseffektiv utveckling mot en inhemsk minskning på minst 80 % fram till 2050.

10. Vad händer vid Pariskonferensen om de sammanlagda föreslagna bidragen inte räcker för att klara det överenskomna tvågradersmålet?

Om de kollektiva åtagandena som fastställs i Paris inte är tillräckliga för vad som krävs enligt forskningen för att man ska kunna klara tvågradersmålet måste det nya protokollet och de beslut som fattas i Paris vara inriktade på att styra upp utvecklingen så fort som möjligt.

För det första måste avtalet vara dynamiskt och innehålla en mekanism för regelbunden översyn och skärpning av begränsningsåtaganden som ligger i linje med det långsiktiga målet och den senaste forskningen. Om de samlade insatserna inte räcker till bör man genom en femårsöversyn kunna uppmantra parterna att höja ambitionsnivån för befintliga åtaganden för påföljande åtagandeperiod. Ett system med en femårsöversyn med början 2020 skulle bidra till öppenhet och tydlighet och göra parternas begränsningsåtaganden lättare att förstå mot bakgrund av deras bidrag till att klara tvågradersmålet. I översynen bör parterna redogöra för vilka framsteg de har gjort med

begränsningsåtagandena och förklara varför de anser att deras åtgärder är rättvisa och ambitiösa. I detta sammanhang bör man även beakta hur situationen vad gäller resurser, ansvar och nationella förhållanden utvecklas.

För det andra bör man i Paris besluta om ett program med början 2016 för att identifiera områden med hög minskningspotential och för att ta till vara outnyttjade möjligheter genom internationellt samarbete, t.ex. genom den gröna klimatfonden.

För det tredje bör insatserna ökas på lokal, regional, icke-statlig och privat nivå, som ett komplement till statliga åtgärder. Många sådana initiativ inleddes vid FN:s generalsekreterares klimattoppmöte i september 2014 och vid klimatkonferensen i Lima.

11. Hur vet vi om länderna verkligen uppfyller sina åtaganden?

Det nya protokollet måste ha hög trovärdighet, och det enda sättet att uppnå detta är att se till att det finns ett robust system för insyn och redovisningsskyldighet. Det måste finnas gemensamma, rättsligt bindande bestämmelser om mätning, rapportering och verifiering som omfattar alla parter, samt kontroll av att reglerna efterlevs.

Gemensamma regler för mätning, rapportering, verifiering och redovisning gör det möjligt för parterna att på ett öppet och enhetligt sätt visa att de respekterar sina åtaganden och att de redovisade resultaten överensstämmer med verkligheten. Det hjälper också parterna att visa sina gemensamma framsteg och ger nödvändig information för att utarbeta effektiv inhemsk politik för att begränsa klimatförändringarna. Ett system för efterlevnadskontroll bidrar till att se till att parterna genomför sina skyldigheter korrekt och inom tidsramarna. Det höjer också förtroendet för att alla parter tar sitt ansvar, och ger rättssäkerhet och förutsebarhet. Detta är av högsta vikt för att klara tvågradersmålet.

12. Vilken roll spelar klimatanpassning i det nya avtalet?

Kraftfulla åtgärder för att minska utsläppen är absolut nödvändiga, men det är lika viktigt med individuella och kollektiva åtgärder för att förbereda sig för och anpassa sig till klimatförändringarnas negativa effekter. Klimatanpassning kommer därför att ha en framträdande plats i det nya protokollet där man bör betona ett åtagande från alla länder att vidta åtgärder för att underlätta den nödvändiga klimatanpassningen, att integrera sådan anpassning i nationella och regionala planeringsprocesser och att samarbeta för en klimattålig hållbar utveckling.

För att man ska kunna bedöma vilka framsteg som görs för att uppfylla konventionens mål bör protokollet omfatta förbättrad rapportering genom nationella meddelanden om hur anpassningsåtgärderna fungerar och om erfarenheterna från att stärka klimattåligheten. Protokollet bör leda till ökat bistånd till de regioner och länder som är särskilt sårbara för klimatförändringarnas negativa effekter, bland annat genom ekonomiskt och tekniskt stöd och kapacitetsuppbyggnad.

13. Vilka är utsikterna för att nå en global överenskommelse?

Utsikterna är goda. En av svårigheterna är att utforma ett nytt protokoll som kan fungera på ett ändamålsenligt sätt under många år framöver. För att uppnå detta bör protokollet vara ambitiöst, robust, dynamiskt och göra det möjligt för världens länder att klara tvågradersmålet.

Det är EU:s övertygelse att det nya protokollet kommer att stärka och bredda de samlade internationella insatserna för att möta klimatförändringarna. Viljan till ökade klimatåtgärder har vuxit under de senaste tolv månaderna, både hos allmänheten och politikerna. Den internationella beslutsamheten har visat sig tydligt i minskningsmålet på minst 40 % som EU:s ledare kom överens om i oktober förra året, och i det påföljande tillkännagivandet om framtida mål från USA och Kina. Vid klimatkonferensen i Lima gjordes utfästelser till den gröna klimatfonden för hjälp till utvecklingsländer på mer än 10 miljarder dollar, varav nästan hälften från EU:s medlemsstater.

Det är viktigt att framhålla att klimatpanelens femte bedömningsrapport visar att det fortfarande går att klara tvågradersmålet, men att det samtidigt är mycket viktigt att man utan dröjsmål vidtar ambitiösa, globala och kollektiva åtgärder.

Det kommer att krävas stark politisk vilja från alla parter, i synnerhet G20-länderna och andra hög- och medelinkomstländer, för att nå en fungerande överenskommelse.

14. Vad händer härnäst?

Meddelandet kommer att läggas fram för EU:s miljöministrar vid deras möte den 6 mars. Under de kommande veckorna kommer EU att färdigställa sitt bidrag till det nya globala klimatavtalet för inlämnande till klimatkonventionen senast i slutet av mars.

EU:s prioriteringar för de kommande månaderna är att samtala och samarbeta intensivt med partnerländer och att övertyga G20 och andra hög- och medelinkomstländer att ta ledningen genom snabba och ambitiösa bidrag, särskilt G20 och G7 inom ramen för *Major Economies Forum*.

Europeiska kommissionen överväger att anordna en internationell konferens före Parismötet för att uppnå samförstånd om vad de planerade bidragen ska omfatta och om den kollektiva ansträngningen är tillräcklig.

15. Vem gynnas av åtgärderna?

Alla världens länder och medborgare kommer att gynnas om klimatförändringarna hindras från att nå farliga nivåer. FN:s mellanstatliga klimatpanel har i sin femte bedömningsrapport slagit fast de negativa effekter som vi kommer att stå inför om inte tillräckliga insatser görs för att möta klimatförändringarna.

Insatserna kommer att leda till minskade klimatförändringseffekter, men de kommer samtidigt att innebära andra ekonomiska och miljömässiga vinster för EU:

- Ökad energitrygghet, särskilt genom mindre användning och import av fossila bränslen.
- Förbättrad energieffektivitet jämfört med nuvarande politik, vilket bidrar till minskade kostnader, nya jobb och ökad konkurrenskraft.
- Mindre utsläpp av hälsovådliga luftföroreningar.
- Förväntade jobb i nya tillväxtsektorer på områden som teknik, tillverkning, transportutrustning, byggbranschen och affärstjänster.

MEMO/15/4487

För allmänheten:

[Europe Direct](#) på telefon [00 800 67 89 10 11](tel:0080067891011) eller via [e-post](#)